

แผนการใช้ที่ดินตำบลอุ้อตะเภา อำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 (1) ได้กำหนดให้มีการ “วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบล จำนวน 7,225 ตำบล ให้แล้วเสร็จ ภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศ ดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วย เนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 กันยายน 2563 - 30 กันยายน 2564

1.3.2 สถานที่ ตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการ กำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพ การใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจ ที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ยุทธศาสตร์ภาค

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดินรายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สสำรวจข้อมูลทั้ง ภายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบของเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบซื้อเมล็ดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“**ที่ดิน**” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“**ที่ดิน**” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1974)

“ที่ดิน” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนพื้นผิวของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้หมายถึงดินเพียงอย่างเดียว แต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำชั้นบนไคและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“ดิน” หมายรวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง เทพวัตธุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกเป็นวัตถุที่ค้ำจุนการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามขบวนการกำเนิดดินที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิดและระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกัน เนื่องจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมีชีวภาพ และสัณฐานวิทยา (คณะกรรมการจัดทำพยานุกรมปฐพีวิทยา, 2551: 128)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

“การวางแผนการใช้ที่ดิน” หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางของการลงทุน แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี เป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการ

เพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB , 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

“ดินดี น้ำสมบูรณ์”

ตำบลอุตะเถา : แหล่งน้ำในไร่นา
: เกษตรกรรม

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท คือ 1) ทรัพยากรน้ำ และ 2) ทรัพยากรดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรน้ำ

3.1.1 น้ำผิวดิน

- 1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ ลำห้วยโรง
- 2) การพัฒนาแหล่งน้ำ ได้แก่ บ่อน้ำในไร่นา จำนวน 12 บ่อ

3.1.2 น้ำใต้ดิน

ในปัจจุบันมีบ่อบาดาลจำนวน 8 บ่อ ปริมาณน้ำบาดาลที่คาดว่าจะพัฒนาได้อยู่ในเกณฑ์น้อยกว่า 10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง และมีปริมาณสารละลายทั้งหมดที่ละลายได้น้อยกว่า 500 มิลลิกรัมต่อลิตร

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-1 และรูปที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 บ่อบาดาล ตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

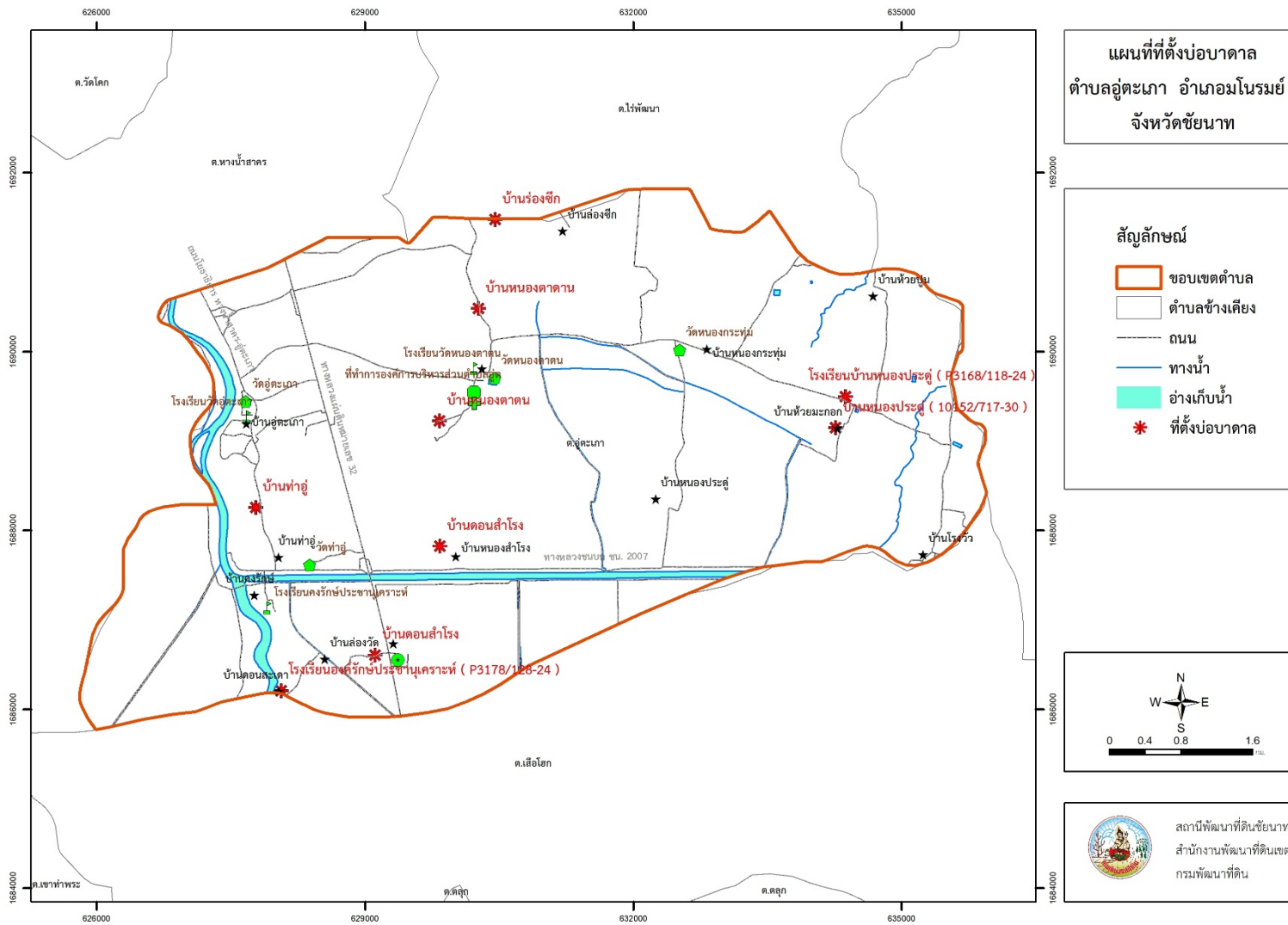
ลำดับ	พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ความลึก (เจาะ)	ระดับน้ำ ปกติ(ม.)
	X	Y				
1	630269	1690484	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	28.5	5.5
2	629114	1686610	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	30	7.5
3	627780	1688260	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	42	9
4	629835	1689228	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	45	8
5	628064	1686210	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	24	0
6	634371	1689501	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	40	0
7	634262	1689151	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	39	6.5
8	630456	1691479	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	15	5.4

หมายเหตุ: แสดงเฉพาะบ่อบาดาลที่มีข้อมูลสมบูรณ์

ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2562)

แผนการใช้ที่ดินตำบลอยู่ตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

รูปที่ 3-1 ที่ตั้งบ่อบาดาล ตำบลอยู่ตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

3.3 ทรัพยากรดิน

3.3.1 สถานภาพทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ประกอบด้วย

1) ชุดดินเชิงใหม่

- หน่วยแผนที่ดิน Cm-fsi-silA: ดินคล้ายชุดดินเชิงใหม่เป็นดินทรายแป้งละเอียด ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,381 ไร่ หรือร้อยละ 5.41 ของพื้นที่ตำบล

2) ชุดดินเขาพลอง (Kpg) มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,761 ไร่ หรือร้อยละ 14.73 ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดินคือ

- หน่วยแผนที่ดิน Kpg-fl-sIA : ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่เป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 6,768 ไร่ หรือร้อยละ 26.50 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Kpg-mw-sIA : ดินคล้ายชุดดินเขาที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 141 ไร่ หรือร้อยละ 0.55 ของพื้นที่ตำบล

3) ชุดดินกลางดง (Kld) ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 253 ไร่ หรือร้อยละ 0.99 ของพื้นที่ตำบล

4) ชุดดินมวกเหล็ก (MU) ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน 2-15 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปานทรายมีเนื้อที่ 64 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของพื้นที่ตำบล

5.) ชุดดินมโนรมย์ (Mn) ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 % เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายมีเนื้อที่ 13,163 ไร่ หรือร้อยละ 51.54 ของพื้นที่ตำบล

6) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ สภาพพื้นที่สูงชันถึงสูงชันมากที่สุด มีเนื้อที่ 6 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ตำบล

7) พื้นที่เบ็ดเตล็ด (Miscellaneous areas) ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน U : พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 3,087 ไร่ หรือร้อยละ 12.09 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน W : พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 1,142 ไร่ หรือร้อยละ 4.47 ของพื้นที่ตำบล

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-3 ถึง 3-4 และรูปที่ 3-2

ตารางที่ 3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Cm-fsi-silA	ดินคล้ายชุดดินเชิงใหม่ เนื้อดินเป็นดินทรายแป้งละเอียด ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,381	4.47
Kld-clB	ชุดดินกลางดง	253	0.82
Kpg-gm,fl-sIA	ดินคล้ายชุดดินเขาพลอง ที่มีจุดประสีเทาและเป็นดินร่วนละเอียด	6,768	21.90
Kpg-mw-sIA	ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง	141	0.46
Kpg-slB	ชุดดินเขาพลอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย	3,761	12.17
Ml-gclC	ชุดดินมวกเหล็ก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปานทราย	64	0.21
Mn-sicIA	ชุดดินมโนรมย์ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย	13,163	42.59
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,650	11.81
W	พื้นที่น้ำ	1,722	5.57
zSC	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	6	0.02
		30,909	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562)

แผนการใช้ที่ดินตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

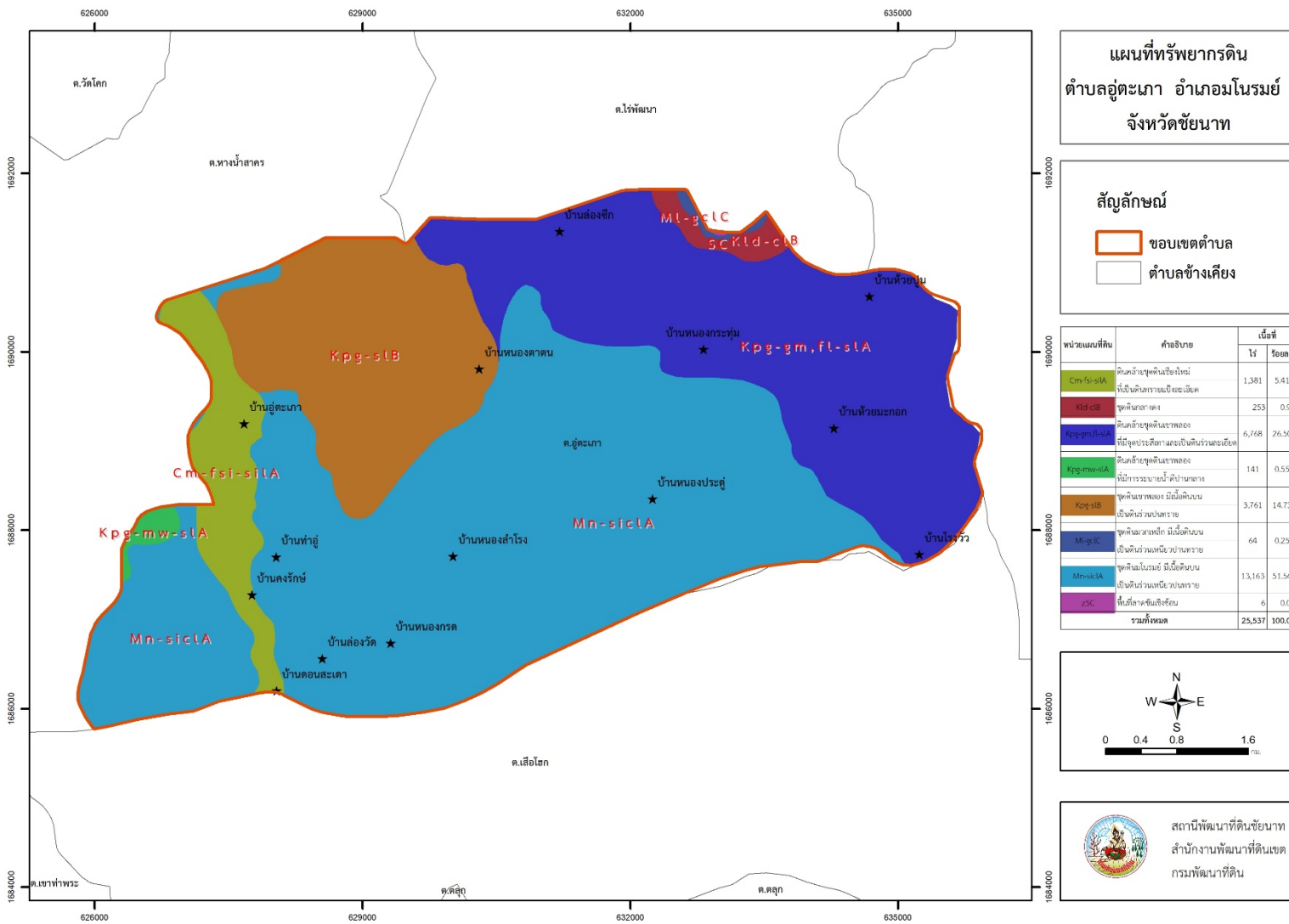
ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

หน่วยแผน ที่ดิน	ความลาด ชัน(%)	การระบายน้ำ	CEC (meq /g)	BS(%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัสที่ เป็น ประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดม สมบูรณ์ของ ดิน	เนื้อที่	
										(ไร่)	ร้อยละ
Cm-fsi-silA	0-2 A	400,004.35	14.26	35-75	>150	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง M	400,004.35	14.26
Kld-clB	2-5 B	14,617.10	0.52	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง M	14,617.10	0.52
Kpg-gm,fl-sIA	0-2 A	159,315.54	5.68	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ L	159,315.54	5.68
Kpg-mw-sIA	0-2 A	26,297.99	0.94	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ L	26,297.99	0.94
Kpg-slB	2-5 B	94,451.19	3.37	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ L	94,451.19	3.37
ML-gclC	5-12 C	45,148.19	1.61	35-75	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง M	45,148.19	1.61
Mn-sicIA	0-2 A	264,899.23	9.44	35-75	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง M	264,899.23	9.44
SC	-	1,800,378.09	64.18	-	-	-	-	-	-	1,800,378.09	64.18
รวมทั้งหมด										2,805,111.68	100

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562)

แผนการใช้ที่ดินตำบลอยู่ตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

รูปที่ 3-2 ทรัพยากรดิน ตำบลอยู่ตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

3.3.2 การชะล้างพังทลายของดิน

จากการประเมินการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้สมการการสูญเสียดินสากล (Universal Soil Loss Equation; USLE) ตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท มีการชะล้างพังทลายของดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-5 และรูปที่ 3-8

ตารางที่ 3-5 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

การชะล้างพังทลายของดิน	การสูญเสียดิน (ตัน/ปี)	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
น้อย (0-2 ตัน/ไร่/ปี)	-	23,877.17	93.500
ปานกลาง (2-5 ตัน/ไร่/ปี)	3,056.46	1,528.23	5.984
รุนแรง (5-15 ตัน/ไร่/ปี)	622.35	124.47	0.487
รุนแรงมาก (15-20 ตัน/ไร่/ปี)	16.05	1.07	0.004
รุนแรงมากที่สุด (>20 ตัน/ไร่/ปี)	9.00	0.45	0.002
รวม	3,703.86	25,537	100.00

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- 1) พื้นที่ (Area)
- 2) หน้าที่ขององค์กร หรือภารกิจ (Function)
- 3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ
เช่น

- 1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- 2) ความต้องการของชุมชน
- 3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- 4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการ คือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญ
ของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- 3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- 4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรม
ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการ
ต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2564 สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

4.2.1 ปัญหาหลักของตำบลอุตะเถา คือ

- 1) ขาดแคลนน้ำ, ภัยแล้ง
- 2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์, ดินกรด, ดินเค็ม, ดินดาน, ดินทราย
- 3) ขาดความรู้เรื่องดิน
- 4) ขาดความรู้ในการใช้ปุ๋ยและการจัดการ

4.2.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และองค์การบริหารส่วนตำบลอุตะเถา มีความต้องการ 4 ประการ คือ

- 1) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ
- 2) แก้ไขปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์, ดินกรด, ดินเค็ม, ดินดาน, ดินทราย
- 3) ความรู้เรื่องการจัดการดินเพื่อการเกษตร
- 4) ความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยและการจัดการ

1) กรณีการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลอุตะเถา คือ สระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร

อนึ่ง สระน้ำในไร่นา มีได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำมาทำนา แต่จะเป็นการเสริมในช่วงที่ขาดแคลนเท่านั้น จากการตรวจสอบสระน้ำในไร่นาที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน 12 บ่อ (ตารางที่ 4-1 และรูปที่ 4-1) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะลงในเขตการใช้ที่ดิน ซึ่งจะมีทั้งที่นาข้าวและที่ปลูกพืชไร่ อาจจะเป็นสระน้ำในไร่นาเพิ่มเติม หรือขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่

จากการร้องขอของเกษตรกรให้นำน้ำใต้ดินมาใช้ นั้น กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

จากการร้องขอเกษตรกรที่การทำฝนเทียมกรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงคือ กรมฝนหลวง

การที่พื้นที่การเกษตรแห้งแล้งน้ำไม่เพียงพอในฤดูแล้ง กรณีปัญหาการขาดแคลนนํานี้ ได้มีข้อเสนอจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการดำเนินการ ดังนี้

- 1.1) การขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ให้ลึกมากกว่า 3 เมตร
- 1.2) การขุดเจาะน้ำบาดาล พร้อมระบบสูบน้ำโซล่าเซลล์เพื่อสูบน้ำเติมในบ่อพัก
- 1.3) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

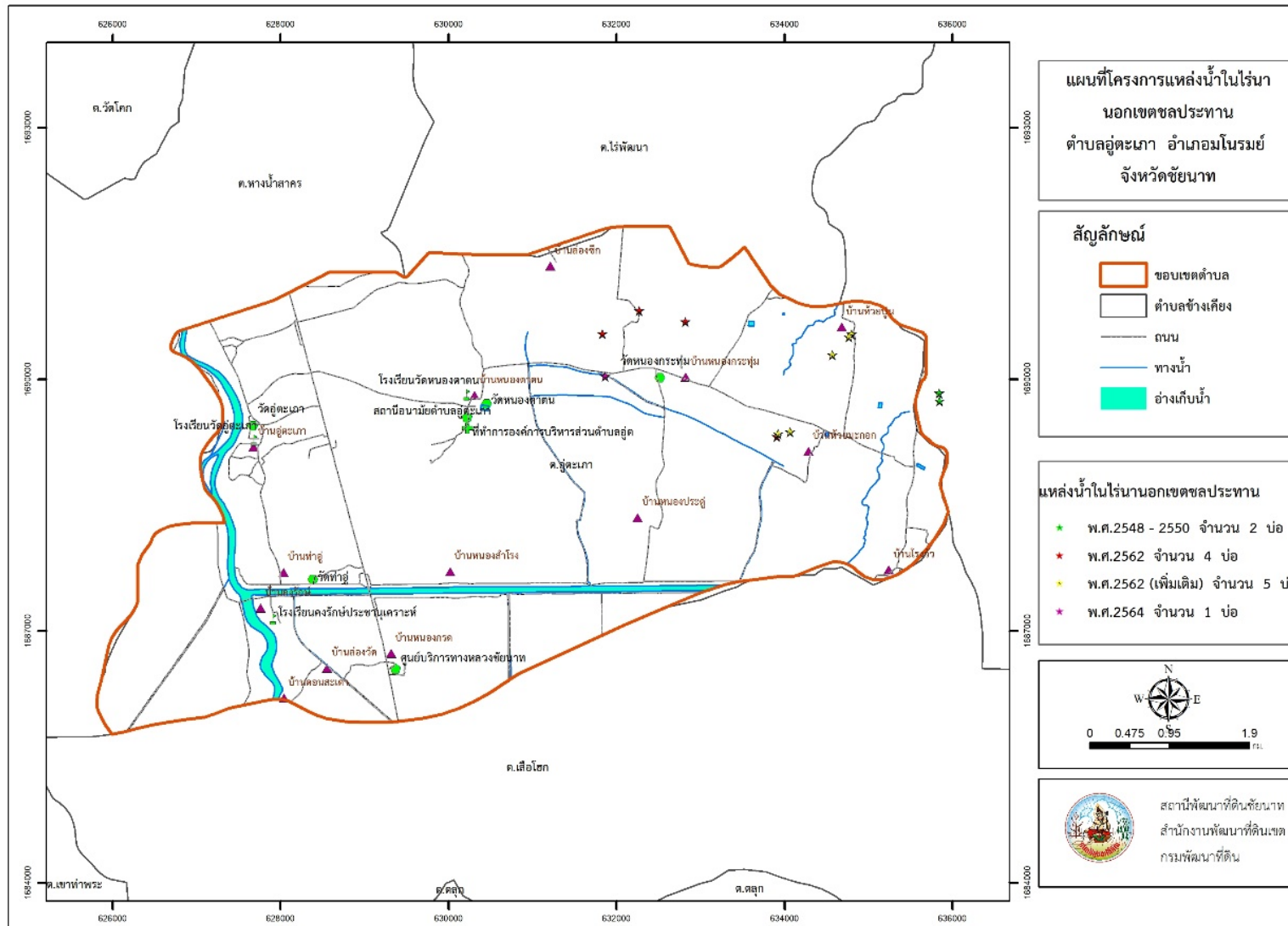

ตารางที่ 4-1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

ปี พ.ศ.	จำนวน (บ่อ)
2548	2
2562	4
2562 (เพิ่มเติม)	5
2564	1

แผนการใช้ที่ดินตำบลอุ่ตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

รูปที่ 4-1 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลอุ่ตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

2) กรณีการแก้ไขปัญหาคือความเสื่อมโทรมของดินนั้น

ในส่วนของคุณภาพดินนั้น จากการวิเคราะห์ดินในพื้นที่ตำบลอุตะเถา พบว่า ดินส่วนใหญ่มีค่าความเป็นกรดสูง มีปริมาณธาตุอาหารหลักที่ต่ำ คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ค่อนข้างต่ำ ถึง ต่ำ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงดินและจัดการธาตุอาหารพืช เพื่อเพิ่มธาตุอาหารพืชในดิน

3) กรณีความต้องการความรู้เรื่องการจัดการดิน การใช้และการจัดการธาตุอาหารพืชนั้น ควรจะมีการจัดอบรมให้ความรู้ และการจัดทำแปลงสาธิตในการบำรุงปรับปรุงดินและการจัดการธาตุอาหารพืช เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมและเป็นแนวทางให้แก่เกษตรกรนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของเกษตรกร

ผลจากการจัดทำกิจกรรมมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 3 ประการ คือ

- 1.1) ขาดแคลนน้ำ
- 1.2) ดินเสื่อมโทรม
- 1.3) การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 4 ประการ คือ

- 2.1) ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตร
- 2.2) ฝนไม่ตก/ตกน้อย/ฝนทิ้งช่วง
- 2.3) การปรับปรุงบำรุงดิน
- 2.4) ขาดความรู้เรื่องการจัดการดิน

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 4 ประการ คือ

- 3.1) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 3.2) ความเสื่อมโทรมของดินทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ
- 3.3) ขาดความรู้เรื่องการจัดการดิน
- 3.4) ราคาผลผลิตตกต่ำ

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 5 ประการ คือ

- 4.1) เกษตรกรทำการเกษตรไม่ได้
- 4.2) ขาดรายได้
- 4.3) มีหนี้สิน
- 4.4) ผลผลิตตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง
- 4.5) มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

อดีต-ปัจจุบัน

- 5.1) แหล่งน้ำขนาดเล็ก
- 5.2) บ่อน้ำไร่นานอกเขตชลประทาน 1,260 ลบ.ม.
- 5.3) ขุดลอกลำน้ำ/คลองส่งน้ำ/แหล่งน้ำ
- 5.4) ปลูกหญ้าแฝก ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รักษาความชื้นและกักเก็บน้ำ
- 5.5) ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด
- 5.6) ปรับปรุงดินกรด
- 5.7) เกษตรแบบแปลงใหญ่
- 5.8) ฝนหลวง

อนาคต

- (1) พัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบทั้งตำบล
- (2) พัฒนาเกษตรกรให้มีองค์ความรู้เรื่องการจัดการดินและน้ำ
- (3) เจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์

รูปที่ 4-2 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลอุตะเถา อำเภอมะนอม จังหวัดชัยนาท

4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลอุตะเถา อำเภอมะโนรมย์ จังหวัดชัยนาท มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

4.3.1 พื้นที่ลุ่ม

1) ข้าวนาปี เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูฝน โดยปลูกระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง กรกฎาคม และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม พันธุ์ข้าวที่ปลูก ได้แก่ ข้าวเจ้าพันธุ์ขาวดอกมะลิ105 กข31 กข41

4.3.2 พื้นที่ดอน

1) มันสำปะหลัง เกษตรกรจะปลูกมันสำปะหลังช่วงต้นฤดูฝนระหว่างเดือนเมษายนถึง พฤษภาคม ซึ่งจะมีอายุจากวันปลูกถึงเก็บเกี่ยวประมาณ 10-14 เดือน

2) อ้อย เกษตรกรจะปลูกอ้อยตั้งแต่เดือนเมษายนถึง พฤษภาคม และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนธันวาคมถึงเมษายน

3) ข้าวโพด เกษตรกรจะปลูกมันสำปะหลังช่วงต้นฤดูฝนระหว่างเดือนเมษายนถึง พฤษภาคม ซึ่งจะมีอายุจากวันปลูกถึงเก็บเกี่ยวประมาณ 4 เดือน

4) ไม้ยืนต้น ที่นิยมปลูก ได้แก่ ยูคาลิปตัส ไม้ และสัก

5) ไม้ผล ที่นิยมปลูก ได้แก่ ส้ม กล้วย มะละกอ และมะนาว

ระบบเกษตร	เดือน												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
นาข้าว						นาปี							
พืชไร่		มันสำปะหลัง		อ้อย		ข้าวโพด							
ไม้ผล		ส้ม		กล้วย		มะละกอ		มะนาว					
ไม้ยืนต้น		ยูคาลิปตัส		ไม้		สัก							

รูปที่ 4-3 ระบบการปลูกพืช ตำบลอุตะเถา อำเภอมะโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 ทรัพยากรดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดินตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน พบว่า มีดิน 7 ชุดดิน โดยมีการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังรายละเอียดใน ตารางที่ 5-1

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย พืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท มี 4 ชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ส้ม

5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการใช้คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลและระดับจังหวัด (ศันสนีย์ อรัญวาสน์ และคำรณ ไทรพิง, 2562) ประเมินคุณภาพที่ดิน ได้จำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพและข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังนี้

ข้าว

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (S1)

พบว่าดินที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวโพดได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Mn-sic1A

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) การระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kpg-gm,fl-s1A/ Kpg-mw-s1A

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และความลาดชัน (e) ได้แก่หน่วยแผนที่ดิน Cm-fsi-s1A/ Kld-clB/ Kpg-s1B/ Ml-gclC

มันสำปะหลัง

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (r) น้อยกว่า 800 มิลลิเมตรต่อปี แต่ถ้าหากสามารถแก้ไข

ข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืชได้ในกรณีที่มีแหล่งน้ำอื่นนอกเหนือจากปริมาณน้ำฝนก็จะสามารถยกระดับชั้นความเหมาะสมเป็นชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

อ้อย

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (r) น้อยกว่า 800 มิลลิเมตรต่อปี แต่ถ้าหากสามารถแก้ไขข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืชได้ในกรณีที่มีแหล่งน้ำอื่นนอกเหนือจากปริมาณน้ำฝนก็จะสามารถยกระดับชั้นความเหมาะสมเป็นชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

ข้าวโพด

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (S1)

พบว่าดินที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวโพดได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cm-fsi-siA/ Kld-clB

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kpg-mw-slA/ Kpg-slB

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ml-gclC

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดการระบายน้ำ (o) แต่ถ้าหากสามารถแก้ไขข้อจำกัดด้านระบายน้ำก็จะสามารถยกระดับชั้นความเหมาะสมเป็นชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

ส้ม

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (r) น้อยกว่า 800 มิลลิเมตรต่อปี แต่ถ้าหากสามารถแก้ไขข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืชได้ในกรณีที่มีแหล่งน้ำอื่นนอกเหนือจากปริมาณน้ำฝนก็จะสามารถยกระดับชั้นความเหมาะสมเป็นชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”¹ เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 6-7) ได้หมายเหตุว่า “ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปใช้และเผยแพร่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ²	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยเหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ³	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3	คำแถลงนโยบายของ คณะรัฐมนตรี แลงต่อรัฐสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562	<u>นโยบายหลัก</u> 5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 5.3 พัฒนาภาคเกษตร 5.3.2 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ 5.3.4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร 5.3.5 ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ 10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน 10.2 ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน 10.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล <u>นโยบายเร่งด่วน</u> 4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอน 40 ก หน้า 18 ลงวันที่ 6 เมษายน 2560

³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 82 ก หน้า 8 วันที่ 13 ตุลาคม 2561

แผนการใช้ที่ดินตำบลอุ้มผาง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

4	แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ⁴	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติที่ระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน
6	นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
7	แผนพัฒนาภาคกลาง พ.ศ. 2560-2565	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน
8	การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางบน 2 (พ.ศ. 2562-2565)	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เพิ่มความสามารถในการผลิตอาหารปลอดภัยยกระดับผู้ประกอบการ SME ทั้งภาคเกษตรอุตสาหกรรม เพื่อรองรับเศรษฐกิจ 4.0 ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน อย่างสมดุลและยั่งยืน
9	ยุทธศาสตร์จังหวัดน่าน พ.ศ. 2561-2565	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 4 การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
10	ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน พ.ศ. 2560-2579	ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 24 ก หน้า 98. 102-103 ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 (เล่มที่ 4)

		ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน
11	ยุทธศาสตร์องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. 2561-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การดูแลสุขภาพธรรมชาติและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม
12	ยุทธศาสตร์การพัฒนา เทศบาลตำบลเนินขาม อำเภอ เนินขาม จังหวัดชัยนาท (พ.ศ. 2561-2565)	ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการบริหารจัดการและ การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดิน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจ ว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลเนินขามใช้ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยนาท พ.ศ. 2561-2565 เป็นแนวทาง ซึ่งยุทธศาสตร์จังหวัดชัยนาท พ.ศ. 2561-2565 ได้เชื่อมโยง กับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนา รายสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.4 เขตการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ได้แก่ เขตพื้นที่ป่าไม้ เขตพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตอุตสาหกรรม และพื้นที่แหล่งน้ำ รายละเอียดดังตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตพื้นที่ป่าไม้	-	-
2. เขตพื้นที่เกษตรกรรม	18,413	72.10
2.1 เขตนาข้าว	12,015	47.05
1) เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม	9,718	38.05
2) เขตทำนาพื้นที่ดอน	2,297	8.99
2.2 เขตปลูกพืชไร่	3,965	15.53
1) เขตปลูกข้าวโพด	145	0.57
2) เขตปลูกอ้อย	521	2.04
3) เขตปลูกมันสำปะหลัง	3,035	11.88
4) เขตปลูกพืชไร่ผสม	264	1.03
2.3 เขตปลูกไม้ผล	1,645	6.44
1) เขตปลูกมะม่วง	42	0.16
2) เขตปลูกกล้วย	117	0.46
3) เขตปลูกมะละกอ	1,294	5.07
3) เขตปลูกมะนาว	67	0.26
4) เขตปลูกไม้ผลผสม	125	0.49
2.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น	363	1.42
1) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน	7	0.03
2) เขตปลูกยูคาลิปตัส	289	1.13
3) เขตปลูกสัก	12	0.05
4) เขตปลูกไผ่เพื่อการค้า	26	0.10
5) เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม	29	0.11

2.5	เขตปลูกพืชสวน	352	1.38
	1) เขตปลูกพืชผัก	345	1.35
	2) เขตปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ	7	0.03
2.6	เขตปศุสัตว์	52	0.20
	1) เขตเลี้ยงสัตว์ปีก	52	0.20
	เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	21	0.08
2.7	1) เขตเลี้ยงปลา	21	0.08
3.	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,579	10.10
4.	เขตอุตสาหกรรม	529	2.07
5.	พื้นที่แหล่งน้ำ	1,147	4.49
6.	เขตรักษาสมดุลเพื่อรักษาสิงแวดล้อม	101	0.40
7.	เขตพื้นที่อื่นๆ	2,737	10.72
	รวม	25,537	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.1 เขตป่าไม้

ตำบลอุ่มตะเภาไม่มีพื้นที่ป่าไม้

6.4.2 เขตเกษตรกรรม

มีเนื้อที่ 18,413 ไร่ หรือร้อยละ 72.10 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 7 เขต ดังนี้

1) เขตนาข้าว

1.1) เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 9,718 ไร่ หรือร้อยละ 38.05 ของเนื้อที่ตำบล
ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินมโนรมย์ (Mn) และชุดดินเขาพลอง (Kpg)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำ เนื่องจากฝนทิ้งช่วง
- น้ำท่วมในช่วงที่ฝนตกชุก

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- พัฒนาระบบส่งน้ำ และการระบายน้ำออกจากพื้นที่นา ช่วงที่ฝนตกชุก
- การปลูกพืชหลังนาเพื่อเป็นรายได้เสริม เช่น ถั่วเขียว ปอเทือง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดินในการผลิต การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ และ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดและรณรงค์การไถกลบตอซัง
- สนับสนุนการสร้างบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากราชการอื่นๆ

1) กรมทรัพยากร สนับสนุนเรื่อง การขุดเจาะน้ำบาดาล
2) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร รวมทั้งการทำถนนเข้าสู่แปลงนาข้าว

3) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการป้องกันและกำจัดโรคแมลงของข้าว

1.2) เขตทำนาพื้นที่ตอน มีเนื้อที่ 2,297 ไร่ หรือร้อยละ 8.99 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้นส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- หน้าดินค่อนข้างแน่นทึบ ทำให้ไถพรวนยาก และทำให้ข้าวแตกกอยาก
- ขาดแคลนน้ำ เนื่องจากฝนทิ้งช่วง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดิน และเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ควรมีการปรับสภาพพื้นที่ในแปลงนา เพื่อควบคุมระดับการแช่ขังของน้ำในช่วงการเพาะปลูกพืชให้เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารพืช โดยการ
ใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดินในการผลิต การใช้ปุ๋ยอินทรีย์
ปุ๋ยชีวภาพ และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดและรณรงค์การไถกลบตอซัง
- สนับสนุนการปรับปรุงแปลงนา
- สนับสนุนการสร้างบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมทรัพยากร สนับสนุนเรื่อง การขุดเจาะน้ำบาดาล
- 2) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร รวมทั้งการทำถนนเข้าสู่แปลงนาข้าว
- 3) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการป้องกันและกำจัดโรคแมลงของข้าว

2) เขตปลูกพืชไร่

2.1) เขตปลูกข้าวโพด มีเนื้อที่ 145 ไร่ หรือร้อยละ 0.57 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้นส่วนใหญ่ คือ ดินคล้ายชุดดินเขาพลอง (Kpg-mw-sLA)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีน้ำขังบางช่วงในฤดูฝน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ปรับระบบการปลูกพืชที่เหมาะสม จะช่วยรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ลดจำนวนโรคและแมลงศัตรูพืชให้น้อยลง และลดการชะล้างพังทลายของดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพ

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดินในการผลิต การใช้ปุ๋ยอินทรีย์
- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดและรณรงค์การไถกลบตอซัง
- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมท์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล
- สนับสนุนการขุดบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) *กรมส่งเสริมการเกษตร* สนับสนุนพันธุ์ข้าวโพดที่ให้ผลผลิตสูง รวมทั้งเทคโนโลยีในการผลิต

2) *กรมชลประทาน* สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ และคลองส่งน้ำ

2.3) **เขตปลูกอ้อย** มีเนื้อที่ 521 ไร่ หรือร้อยละ 2.04 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้อาจ

ใหญ่ คือ ดินคล้ายชุดดินเขาพลอง (Kpg-mw-sIA)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีน้ำขังบางช่วงในฤดูฝน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี
ในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมทรัพยากร สนับสนุนเรื่อง การขุดเจาะน้ำบาดาล
- 2) กรมชลประทาน สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ และคลองส่งน้ำ

2.2) เขตปลูกมันสำปะหลัง มีเนื้อที่ 3,035 ไร่ หรือร้อยละ 11.88 ของเนื้อที่ตำบล
ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) ดินคล้ายชุดดินเขาพลอง (Kpg-mw-sIA) และชุดดิน
กลางดง (Kld)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี
ในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและอบรมการใช้เทคโนโลยีในการปลูก
มันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูง

3) เขตไม้ผล

3.1) เขตปลูกมะละกอ มีเนื้อที่ 1,294 ไร่ หรือร้อยละ 5.07 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) ดินคล้ายชุตดินเขาพลอง (Kpg-mw-sIA) และชุตดินกลางดง (Kld)

3.2) เขตปลูกกล้วย มีเนื้อที่ 117 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) ดินคล้ายชุตดินเขาพลอง (Kpg-mw-sIA) และชุตดินกลางดง (Kld)

3.3) เขตปลูกมะนาว มีเนื้อที่ 67 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) ดินคล้ายชุตดินเขาพลอง (Kpg-mw-sIA) และชุตดินกลางดง (Kld)

3.4) เขตปลูกมะม่วง มีเนื้อที่ 42 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) ดินคล้ายชุตดินเขาพลอง (Kpg-mw-sIA) และชุตดินกลางดง (Kld)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินเป็นกรด
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำการเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมทรัพยากร สนับสนุนเรื่อง การขุดเจาะน้ำบาดาล
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตร

ผสมผสาน

4) เขตปลูกไม้ยืนต้น

4.1) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ 7 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

กรมวิชาการ ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกปาล์มน้ำมัน

4.2) เขตปลูกสัก มีเนื้อที่ 12 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

กรมป่าไม้ ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกสัก และการตัดโค่นสักตามข้อกำหนดของกรมป่าไม้

4.3) เขตปลูกยูคาลิปตัส มีเนื้อที่ 289 ไร่ หรือร้อยละ 1.13 ของเนื้อที่ตำบล คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) และดินคล้ายชุดดินเขาพลอง (Kpg-mw-sIA)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

4.4) เขตปลูกไม้ปลูกเพื่อการค้า มีเนื้อที่ 26 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่ตำบล คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) และดินคล้ายชุดดินเขาพลอง (Kpg-mw-sLA)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

5) เขตพืชสวน

5.1) เขตปลูกพืชผัก มีเนื้อที่ 345 ไร่ หรือร้อยละ 1.35 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) ดินคล้ายชุดดินเขาพลอง (Kpg-mw-sLA) และชุดดินกลางดง (Kld)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- ดินเป็นกรด

- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน

- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา

- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของเกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมท์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน

- สนับสนุนบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำการเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมทรัพยากร สนับสนุนเรื่อง การขุดเจาะน้ำบาดาล
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตร

ผสมผสาน

6) **เขตปศุสัตว์** มีเนื้อที่ 52 ไร่หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพพื้นที่เป็นสถานที่เลี้ยงสัตว์ ได้แก่ เขตเลี้ยงสัตว์ปีก เป็นต้น ชุดดินในเขตนี้ ได้แก่ ชุดดินหนองฉาง(Nch) ชุดดินเขาพลอง(Kpg)

การจัดการที่ดินในอนาคต

- จัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้สัตว์มีน้ำกินและปลูกไม้ยืนต้นไว้เป็นร่มเงา จัดทำโครงการส่งเสริมด้านปศุสัตว์โดยกรมปศุสัตว์ให้ข้อเสนอแนะวิธีการเลี้ยงสัตว์ การผสมพันธุ์และการควบคุมโรค เป็นต้น

- ควบคุมมลภาวะด้านกลิ่น เสียง และน้ำเสีย ไม่ให้รบกวนและส่งผลกระทบต่อชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงควบคุมและป้องกันโรคระบาดอย่างใกล้ชิดและเข้มงวด ปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการอย่างเคร่งครัด

- ควบคุมมลพิษทางน้ำโดยมีนโยบายให้ผู้ก่อมลพิษต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความสกปรกปนเปื้อนน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

7) **เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ** มีเนื้อที่ 21 ไร่หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพพื้นที่เป็นสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา เป็นต้น

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ต้องปฏิบัติตามนโยบายด้านการใช้พื้นที่เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างเข้มงวดเนื่องจากกิจกรรมนี้อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง

- ควรกำหนดเขตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ชัดเจนเพื่อควบคุมและป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศ

6.4.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 2,579 ไร่ หรือร้อยละ 10.10 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยเขตชุมชน สถานที่ราชการ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ที่เกิดจากกิจกรรมของชุมชนและระบบโครงข่ายคมนาคม จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลอุตะเถา (กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน, 2561) ร่วมกับจากการสำรวจภาคสนามเพิ่มเติม และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

พื้นที่ชุมชนที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินนี้ เป็นชุมชนที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน หากมีการขยายตัวในอนาคต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

กิจกรรมของส่วนราชการอื่นที่ขอรับการสนับสนุนได้แก่

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่อง เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบประปา เพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน

6.4.4 เขตอุตสาหกรรม

มีเนื้อที่ 529 ไร่ หรือร้อยละ 2.07 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม บ่อดิน และบ่อลูกรัง จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลอุตะเถา (กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน, 2561) ร่วมกับจากการสำรวจภาคสนามเพิ่มเติม และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.5 เขตแหล่งน้ำ

มีเนื้อที่ 1,147 ไร่ หรือร้อยละ 4.49 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึงต่างๆ อ่างเก็บน้ำและบ่อน้ำ แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และใช้ในด้านการเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติและแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของชุมชน

แหล่งน้ำในเขตนี้เป็นแหล่งน้ำที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันจะมีการพัฒนาแหล่งน้ำในระยะต่อไป โปรดดูรายละเอียดในบทที่ 7 หัวข้อ 7.5 และ 7.6

รูปแบบการพัฒนาและแนวทางการจัดการ ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ ไม่ปล่อยให้ลำน้ำตื้นเขินและถูกบุกรุก หมั่นขุดลอกคูคลอง ไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเพาะปลูกในช่วงขาดน้ำ

6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

ตารางที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

พืช/เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
อ้อย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
มันสำปะหลัง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ข้าวโพด					✓	✓	✓	✓	✓	✓		
ส้ม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
พืชผัก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

6.6 การจัดการความเสี่ยง

การแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลอุตะเถาให้แก้ไขปัญหารวม 3 ประการ คือ (๑) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบันซึ่งรวมถึงอ่างเก็บน้ำ ลำเหมือง ลำน้ำ เป็นต้น (๒) สร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก (๓) ขุดเจาะบ่อบาดาล นั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหแต่ละเรื่องและแต่ละพื้นที่ได้ จำเป็นต้องดำเนินการเป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาทั้ง 3 ประการได้

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำ(ร่าง)แผนการใช้ที่ดินตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาทแล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565-2568

7.1.2 นำ(ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบลอุตะเถาไปเสนอต่อสภาตำบลอุตะเถาเพื่อมีมติให้ความร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดชัยนาท เสนอเป้าหมาย และรายละเอียดงบประมาณ ให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

7.2.1 จำนวนกิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการในตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

7.2.2 จำนวนโครงการร่วมกับส่วนราชการอื่นในตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ดังตัวอย่างในตารางที่ 7-1 และ 7-2

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
เขตเกษตรกรรม	1. การบริหารจัดการน้ำ	
	1.1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	466,900
	2. การปรับปรุงบำรุงดิน	
	2.1 จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	51,000
	2.2 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	1,000
	2.3 ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	7,500
	2.4 การทำปุ๋ยหมัก	34,000
2.5 พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์	24,500	
2.6 รมรงค์ไถกลบตอซัง	20,000	

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานที่สนับสนุนในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน	กิจกรรมของหน่วยงานที่สนับสนุน
เขตเกษตรกรรม	<ol style="list-style-type: none">1. การปรับปรุงบำรุงดิน<ul style="list-style-type: none">- การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน- การทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน- รณรงค์ไถกลบตอซัง- พัฒนากลุ่มเกษตรกรที่ใช้สารอินทรีย์- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด- เก็บตัวอย่างดินในพื้นที่เพื่อนำมาตรวจวิเคราะห์2. พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน<ul style="list-style-type: none">- ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก3. การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือนเกษตรกร	<ol style="list-style-type: none">1. จัดตลาดสินค้าเกษตร (กรมส่งเสริมสหกรณ์)2. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว(กรมการข้าว)3. จัดอบรมการถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช(อารักขาพืช)4. สอนการทำบัญชีครัวเรือน (ตรวจบัญชีสหกรณ์)5. อบรมให้ความรู้ การจัดการ GAP(กรมวิชาการเกษตร)6. อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตสินค้าเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)7. ส่งเสริม/สนับสนุนการเลี้ยงสัตว์น้ำ (สำนักงานประมงจังหวัดชัยนาท)8. อบรมให้ความรู้เรื่องการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท)

แผนการใช้ที่ดินตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงาน และงบประมาณโครงการ ตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท แผน 4 ปี (ปี 2565-2568)

หน่วยงาน.....สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท.....

งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย				รวม	งบประมาณ(บาท)				รวม
		2565	2566	2567	2568		2565	2566	2567	2568	
1. การบริหารจัดการน้ำ											
1.1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	บ่อ	23	23	23	23	92	466,900	466,900	466,900	466,900	1,867,600
2. การปรับปรุงบำรุงดิน											
2.1 จัดหาปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ตัน	30	30	30	30	120	51,000	51,000	51,000	51,000	204,000
2.2 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	200	200	200	200	800	1,000	1,000	1,000	1,000	4,000
2.3 ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	500	500	500	500	2,000	7,500	7,500	7,500	7,500	30,000
2.4 การทำปุ๋ยหมัก	ตัน	10	10	10	10	40	34,000	34,000	34,000	34,000	136,000
2.5 ผลิตปุ๋ยคอก	แปลง	1	1	1	1	4	20,000	20,000	20,000	20,000	80,000
2.6 พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์	กลุ่ม	5	5	5	5	20	24,500	24,500	24,500	24,500	98,000
2.7 ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	กล้า	50,000	50,000	50,000	50,000	200,000	60,000	60,000	60,000	60,000	240,000
3. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน											
3.1 ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	แห่ง	1	1	1	1	4	2,550	2,550	2,550	2,550	10,200
รวม							667,450	667,450	667,450	667,450	2,669,800